

ชื่อเรื่อง : สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมและแนวทางแก้ไขในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย
ผู้วิจัย : นายคันศิลป์ จุลเลิศ
ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.คมกฤช จำปาสุต
ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2543

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมและแนวทางแก้ไข
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ใน 3 ด้าน ได้แก่
ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คศึกษานิเทศก์ และคณะกรรมการโรงเรียนของ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 360 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่ม
แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2
ถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดเชียงราย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)
5 ระดับ ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดเชียงราย ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้าน
การใช้ระบบสุขาภิบาล ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่า
เฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความถี่

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน คศึกษานิเทศก์ และคณะ
กรรมการโรงเรียนให้ทัศนะโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม
พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และคศึกษานิเทศก์ให้ทัศนะ ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน อยู่ในระดับสูงสุด
รองลงมาได้แก่ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และต่ำสุดได้แก่ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล
ส่วนคณะกรรมการโรงเรียนให้ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน และด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน
เท่ากัน และต่ำสุดได้แก่ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล

2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการโรงเรียนให้ทัศนะโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการโรงเรียนให้ทัศนะ ด้านการใช้ระบบสุขภาพ อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และต่ำสุดได้แก่ ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน

3. แนวทางแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการโรงเรียน พบว่าทัศนะที่พบมากที่สุด ได้แก่ ควรจะมีการวางแผนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการวางแผนการสร้างการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ด้านวางแผนการใช้ระบบสุขภาพ โดยการปรึกษากับผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญโดยตรง อยู่ในระดับสูง

Title :Profiles, Problems, and Recommendations for Improvement of School Environment Under Office of Primary Education, Chiangrai Province
Author :Mr.Kunsin Chullase
Adviser :Asst. Prof. Dr.Komgrit Jumpasut
Type of work :Thesis (M.Ed. in Industrial Education), Naresuan University, 2000

The purposes of this study were to find out the profiles, problems and recommendations of environment in the primary schools under Office of Primary Education, Chiangrai Province. Proposals for improving the environmental status was also given. Areas of study included utilization of school areas, space and buildings, and sanitation systems. Three hundred and sixty samples, drawn by random sampling techniques, composed of three groups of personnel, school administrators, supervisors, and school board members.

Data were obtained by a set of questionnaires. The first part was a checklist type designed to obtain data. The second part was a five-rating scales type designed to obtain profiles and problems of environment in schools. The third part was an open-ended type designed to obtain approaches to improve environment.

Statistics applied in analysis of data were percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

From analysis of data, the followings were found:

1. School administrators, supervisors, and school committee expressed their opinions, as a whole, that all aspects supervisors expressed their opinions that the utilization of school area was at the highest level followed by the utilization of school plans and the management of sanitary system was at the lowest level. School committee determined that the utilization of school area and school plants were at the same level and the lowest one was the management of sanitary system.

2. School administrators, supervisors, and school committee expressed their opinions, as a whole, that all aspects were at the medium level. All three groups expressed the same opinion that the highest problem was management of sanitary systems followed by the utilization of school plants and the lowest one was the utilization of school areas.

3. It was highly recommended from the three groups of respondent that good planning for utilizing of the three areas should be seriously considered. Authorities and experts in each area should be consulted.